

середньому бізнесу; підтримка програм професійної підготовки молоді та розширення програм перепідготовки некваліфікованих працівників; створення нових робочих місць завдяки реалізації державою масштабних інфраструктурних проектів; ліквідація або суттєве обмеження податкових пільг.

Список літератури : 1.Словарь иностранных слов. – 11-е изд., стереотип. – М.: Русский язык. – 608 с. 4.Туган – Барановский М.И. периодические промышленные кризисы. История английских кризисов. Общая теория кризисов. – М.:Наука– РОССПЭН,. – С.277 – 330. 34.Барановський О.І. Фінансова безпека / НАН України, Інститут економічного прогнозування. – К.: Фін екс, – 338 с. 45.Єрмошенко М.М. Національні економічні інтереси: реалізація і захист // www.nam.kiev.ua.

УДК 657

С.А. МЕХОВИЧ, професор, кандидат економічних наук, НТУ «ХП»

К.В. САЄНКО, магістр, НТУ «ХП»

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ "САНАЦІЯ" В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В умовах фінансово-економічної кризи досить актуальною є проблема реформування інституту банкрутства і особливої уваги потребує визначення поняття санації та механізму її застосування до неплатоспроможних, проблемних підприємств.

Дослідженням аспектів банкрутства та фінансової санації підприємств займалися такі відомі західні науковці, як Р. Альтман, Дж. Барні, Дж. Ван Хорн, Х. Дженінг, Р. Румелт, К. Спрінгейт, Бланк В.О., С.Ф. Покропивний та інші.

Учені-економісти, досліджуючи проблеми неплатоспроможності підприємств, намагаються сформулювати власне бачення санації. Проте до єдиного висновку щодо розуміння змісту цього поняття дійти не вдалося. Робота спрямована на розкриття змісту фінансової санації у такому визначенні, яке охоплює всі специфічні її ознаки.

Деякі з вітчизняних авторів (наприклад, Бланк І.А.) з санацією ототожнює лише заходи з фінансового оздоровлення підприємства, які реалізуються за допомогою посторонніх юридичних або фізичних осіб та направлених на

попередження визнання підприємства-боржника банкрутом та його ліквідації [1].

М.І. Титов в монографії пропонує таке законодавче визначення санації: санація – це оздоровлення неспроможного боржника, надання йому фінансової допомоги з боку власника майна, кредиторів та інших юридичних та фізичних осіб (в тому числі іноземних), направленої на підтримку діяльності боржника та попередження банкрутства [2].

Воробйов Ю.Н. висловив свою думку про те, що санація – це система заходів, що здійснюються підприємством самостійно або за рішенням судових органів для недопущення визнання суб'єкта банкрутом та його ліквідації [3].

Терещенко О.О. вважає, що санація підприємства – заходи фінансово-економічного характеру, які відбивають фінансові відносини, що виникають у процесі мобілізації та використання внутрішніх і зовнішніх фінансових джерел оздоровлення підприємства [4].

Н. Здравомислов, Б. Бекенферде, М. Гелінг трактують цей процес як комплексне застосування фінансово-економічних, виробничо-технічних, організаційно-правових та соціальних заходів, спрямованих на досягнення чи відновлення платоспроможності, ліквідності, прибутковості та конкурентоспроможності підприємства-боржника в довгостроковому періоді [5].

Ми не маємо заперечень щодо підходів тлумачення поняття «санація» у згаданому вище контексті, але, на нашу думку, воно повинно бути дещо ширшим, так як санація передбачає участь у цьому процесі інвесторів та інших суб'єктів ринку. Тому поняття «фінансова санація» пропонуємо трактувати як процес відновлення платоспроможності, досягнення прибутковості та зміцнення фінансового стану підприємства шляхом здійснення системи послідовних і взаємопов'язаних фінансових операцій, ініціаторами яких можуть виступати як самі підприємства, так і інші зацікавлені суб'єкти ринку.

Список літератури: 1. *Бланк И.А.* Основы финансового менеджмента. / И.А. Бланк. — Т. 2. — К.: Ника-центр, 1999. — 512 с.; 2. *Титов М.И.* Банкротство: Матеріально-правові та процесуальні аспекти / М.И. Титов. / За наук. ред. В.М. Гайворонського. — Х.: Консум, 1997. — 192 с.; 3. *Воробьев Ю.Н.*

Финансовый менеджмент: уч. пособие / Ю.Н. Воробьев. — Симферополь: Таврия, 2007. — 632 с.; **4.** *Терещенко О.О.* Антикризове фінансове управління на підприємстві [Монографія] / — К.: КНЕУ, 2006. — 268 с. **5.** *Мар'яненко Л.В.* Особливості та передумови провадження санаційних процесів на підприємствах України / Л. В. Мар'яненко // Економіка. Фінанси. Право. — 2007. — № 10. — С. 14-21.